

Eksperimentalni program

„Škola za život”

Nositelj projekta: Ministarstvo znanosti i obrazovanje

Partneri projekta:

Agencija za odgoj i obrazovanje

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET

Agencija za mobilnost i programe EU

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Eksperimentalni program „Škola za život”

Sadržaj

Ciljevi i zadaće	3
Sadržaj programa	4
Okviri predloženi za eksperimentalnu provedbu:	4
Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 1. razredu osnovne škole.....	4
Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 5. razredu osnovne škole.....	5
Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 7. razredu osnovne škole.....	5
Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 1. razredu srednje škole (ovisno o vrsti škole).....	6
Međupredmetne teme predložene za sve razrede	6
Mjesto i način izvođenja	7
Vrijeme potrebno za realizaciju programa	7
Prostorni, kadrovski i drugi uvjeti	7
Načini stručnog praćenja i vrednovanja.....	8
Financiranje eksperimentalnoga programa.....	8

Ciljevi i zadaće

Jedan od glavnih ciljeva Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.) je provođenje Cjelovite kurikularne reforme koja uključuje: a) razvoj temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje; b) jasno definiranje odgojno-obrazovnih ishoda koji nisu isključivo kognitivne prirode (znanja), nego u skladu s određenjem temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, uključuju i razvoj vještina, stajališta kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, poduzetnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini, vladanja i mnogobrojne druge; c) otvorene didaktičko-metodičke sustave koji omogućuju odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, djeci i učenicima slobodu u izboru sadržaja, metoda i oblika rada; d) jasno određene standarde/kriterije razvijenosti i usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda. S obzirom na navedeno, predlažemo provođenje eksperimentalnoga programa „Škola za život“ kao prvoga koraka prema ostvarenju cilja Cjelovite kurikularne reforme, a to je uspostavljanje usklađenoga i učinkovitoga sustava odgoja i obrazovanja koji odgovara zahtjevima modernog i za život potrebnog obrazovanja.

U skladu s određenjem Nacionalnoga okvirnog kurikuluma (2011.) i Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije i u svrhu ostvarenja vizije kurikularne reforme naglašena je usmjerenost odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj prema razvoju generičkih kompetencija. Kompetencije se određuju kao međusobno povezan sklop znanja, vještina, stajališta i vrijednosti.

Cjelovitim kurikularnim i strukturnim promjenama bi se:

- djeci i mladim osobama osiguralo korisnije i smislenije obrazovanje, u skladu s njihovom razvojnom dobi i interesima te bliže svakidašnjem životu; obrazovanje koje će ih sposobiti za suvremenih život, svijet rada i nastavak obrazovanja;
- učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i ostalim djelatnicima odgojno-obrazovnih ustanova osiguralo osnaživanje uloge i jačanje profesionalnosti, veću autonomiju u radu, kreativniji rad, smanjenje administrativnih obveza, motivirane učenike i smanjivanje vanjskih pritisaka;
- roditeljima omogućila veća uključenost u obrazovanje djece i život škole, dala jasno iskazana očekivanja, ponudilo objektivnije ocjenjivanje i vrednovanje, uputile smislene i češće povratne informacije o postignućima njihove djece;
- društvu osigurala osnova za aktivno, odgovorno i konstruktivno djelovanje djece i mladih osoba u različitim zajednicama;
- gospodarstvu omogućila veća povezanost s odgojno-obrazovnim sustavom i osnova za konkurentnost.

Cilj eksperimentalnog programa je provjera primjenjivosti novih kurikuluma i oblika metoda rada te novih nastavnih sredstava s obzirom na sljedeće ciljeve:

- a) povećanje kompetencija učenika u rješavanju problema
- b) povećanje zadovoljstva učenika u školi te motivacija njihovih učitelja i nastavnika.

Sadržaj programa

Eksperimentom će se ispitati:

- 1) novi kurikulumi;
- 2) različiti oblici rada i metode poučavanja;
- 3) različita nastavna sredstva.

Eksperimentalni program provest će se u 1. i 5. razredu osnovne škole u svim nastavnim predmetima, u 7. razredu osnovne škole u Biologiji, Kemiji i Fizici, u 1. razredu gimnazija u svim nastavnim predmetima te u 1. razredu strukovnih škola s četverogodišnjim programima u općeobrazovnim predmetima.

Odgojno-obrazovni ishodi i očekivanja navedeni su u dokumentima predmetnih kurikuluma, kurikuluma međupredmetnih tema i okvira.

Okviri predloženi za eksperimentalnu provedbu:

- Okvir za poticanje i prilagodbu iskustava učenja te vrednovanje postignuća djece i učenika s teškoćama;
- Okvir za poticanje iskustava učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika;
- Okvir za vrednovanje procesa i ishoda učenja u osnovnoškolskome i srednjoškolskome odgoju i obrazovanju.

Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 1. razredu osnovne škole:

- Hrvatski jezik
- Matematika
- Engleski jezik
- Njemački jezik
- Francuski jezik

- Talijanski jezik
- Priroda i društvo
- Glazbena kultura
- Likovna kultura
- Tjelesna i zdravstvena kultura
- Vjerouauk (katolički, pravoslavni ili islamski)
- Informatika.

Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 5. razredu osnovne škole:

- Hrvatski jezik
- Matematika
- Engleski jezik I. i II. strani jezik
- Njemački jezik I. i II. strani jezik
- Francuski jezik I. i II. strani jezik
- Talijanski jezik I. i II. strani jezik
- Priroda
- Geografija
- Povijest
- Informatika
- Tehnička kultura
- Glazbena kultura
- Likovna kultura
- Tjelesna i zdravstvena kultura
- Vjerouauk (katolički, pravoslavni ili islamski)
- Latinski jezik.

Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 7. razredu osnovne škole:

- Biologija
- Kemija
- Fizika.

Predmeti predloženi za eksperimentalnu provedbu u 1. razredu srednje škole (ovisno o vrsti škole):

- Hrvatski jezik
- Matematika
- Engleski jezik I. i II. strani jezik
- Njemački jezik I. i II. strani jezik
- Francuski jezik I. i II. strani jezik
- Talijanski jezik I. i II. strani jezik
- Latinski jezik
- Grčki jezik
- Biologija
- Fizika
- Kemija
- Geografija
- Povijest
- Informatika
- Glazbena umjetnost
- Likovna umjetnost
- Tjelesna i zdravstvena kultura
- Vjerouauk (katolički, pravoslavni ili islamski)
- Etika.

Međupredmetne teme predložene za sve razrede:

- Učiti kako učiti
- Poduzetništvo
- Osobni i socijalni razvoj
- Zdravlje
- Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije
- Građanski odgoj i obrazovanje
- Održivi razvoj.

[Svi kurikulumi dostupni su na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja](#). S obzirom na to da je proces recenzije u tijeku, moguće su manje izmjene u kurikulumskim dokumentima prije početka provedbe eksperimentalnoga programa. Svi kurikulumski dokumenti sastavni su dio ovog eksperimentalnoga programa.

Eksperimentalni program uključuje i primjenu različitih oblika materijala za učenje i poučavanje.

Mjesto i način izvođenja

Eksperimentalni program provodit će se u 3 – 5 % osnovnih i srednjih škola s gimnazijskim i strukovnim četverogodišnjim programima u Republici Hrvatskoj.

Vrijeme potrebno za realizaciju programa

Eksperiment će se provoditi tijekom školske godine 2018./2019., a pripreme za provedbu kontinuirano do rujna 2018. godine. Potpora školama nastavit će se i tijekom školske godine.

Prostorni, kadrovski i drugi uvjeti

Prostorni, kadrovski i drugi uvjeti potrebni za provedbu eksperimenta navedeni su u kurikulumskim dokumentima nastavnih predmeta u poglavlju F. Učenje i poučavanje nastavnoga predmeta te u prilozima kurikuluma.

Planirana su sredstva za opremanje škola te stručno usavršavanje učitelja i nastavnika za provedbu eksperimentalnoga programa.

Digitalna zrelost škola u kojima će se provoditi eksperimentalni program treba biti najmanje razine 2 – digitalne početnice.

Načini stručnog praćenja i vrednovanja

Posebna pažnja posvetit će se praćenju ranije spomenutih ciljeva eksperimenta: povećanje kompetencija učenika u rješavanju problema i povećanje zadovoljstva učenika u školi te motivacija njihovih učitelja i nastavnika. Praćenje i vrednovanje eksperimentalnoga programa provodit će se kvalitativno, kvantitativno, razgovorom s dionicima, uporabom anketnih upitnika te različitih oblika vrednovanja usvojenosti ishoda. Praćenje i vrednovanje eksperimentalnoga programa provodit će Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Načini vrednovanja opisani su u kurikulumima nastavnih predmeta u poglavlju G. Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda u nastavnome predmetu.

Financiranje eksperimentalnoga programa

Financiranje provođenja programa osigurat će Ministarstvo znanosti i obrazovanja iz triju izvora:

- Državnoga proračuna
- Europskoga socijalnog fonda
- Programa potpore strukturnim reformama.